

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Право» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – за спеціальністю 081 «Право» у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича

Протягом багатьох років в Україні спостерігаються активні дискусії щодо якості юридичної освіти. Одна з проблем полягає в тому, що знання та вміння здобувачів вищої юридичної освіти не відповідають потребам ринку. Непоодинокі випадки, коли серед чималої кількості правників, які щорічно випускаються вишами, виростають не зразково юридично ерудовані, а доволі посередні фахівці, які не можуть впоратись із доволі простими завданнями.

Все це вимагає трансформації юридичної освіти відповідно до нових орієнтирів – розвитку уміння працювати в команді, навичок критичного мислення та набуття фахової компетентності, а також використання нових підходів при організації освітнього процесу та розробленні освітніх програм.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року № 1556-VII, освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Набуття перелічених компетентностей дозволяє сформувати якісно нового професіонала у сфері права, здатного до вирішення нових викликів та продукування інноваційних ідей.

Усе вказане вище обумовлює доцільність аналізу освітніх програм закладів вищої освіти, які забезпечують підготовку професіоналів у сфері права. Рецензована Освітньо-наукова програма «Право» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – за спеціальністю 081 «Право» у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (далі – Освітньо-наукова програма), є нормативним документом, який визначає перелік компетентностей, систему обов'язкових та вибіркового компонент, які спрямовані на їх розвиток, а також очікувані результати навчання. Структура Освітньо-наукової програми є логічною та відповідає вимогам пункту 17 частини 1 статті 1 Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року № 1556-VII.

Освітню складову програми утворюють загальні та фахові компетентності. Зокрема, серед загальних компетентностей варті уваги такі: навички критичності й самокритичності, здатність рецензувати публікації та презентації, брати участь у міжнародних наукових дискусіях, аргументовано висловлюючи і відстоюючи власну позицію; абстрактне обґрунтування і моделювання дослідницького завдання на актуальну проблематику з наукового погляду; здатність визначати відповідні задачі та окреслювати їх таким чином, щоб просувати і трансформувати наукові знання та розуміння; знання стандартів і

типу мислення, необхідних для наукового дослідження та опублікування, включаючи критичну обізнаність та інтелектуальну чесність; здатність писати і розмовляти на професійному рівні, з використанням відповідної наукової термінології, як державною мовою, так і іноземною; вміння керувати власним часом, виділяти основне і другорядне в джерельному, науковому матеріалі. Актуальними фаховими компетентностями є такі: здатність визначати, глибоко аналізувати наукову інформацію з різних джерел, спів ставляти отримані дані на предмет їх достовірності, об'єктивності; здатність знаходити, відбирати й інтерпретувати наукові матеріали в першоджерелах.

Рецензована Освітньо-наукова програма передбачає практично орієнтоване навчання. Удосконалення вмінь та навиків практичної діяльності, необхідних, зокрема, для того, щоб обійняти посаду в органах нотаріату, відбувається під час проведення наукових досліджень, написання наукових статей та апробації наукових досліджень у сфері правозастосування. Особливу увагу тут слід приділити сформованості професійно-значущих якостей, що впливають на успішність практичної професійної діяльності.

Рецензована Освітньо-наукова програма є змістовною, має теоретичну та практичну спрямованість, включає достатню кількість різноманітних елементів, які спрямовані на розвиток професійних навичок у сфері виявлення та практичного вирішення проблемних аспектів правозастосування. На підставі цього слід стверджувати, що реалізація цієї Освітньо-наукової програми дозволить здобувачам освітнього ступеня «доктор філософії» набути належного рівня професіоналізму у сфері права, а також підвищити результативність та ефективність діяльності у сфері правозастосування.

**Приватний нотаріус
Чернівецького міського
нотаріального округу**

Шкляр М. М.